

Що хоче Санта на Різдво?

Чи знали ви, що Різдво – це одне з найвідоміших свят на світі? Звісно ж знали. Смішно таке навіть питати. Та чи кожен з вас знає, як його святкують у тому чи іншому куточку планети?

Наприклад, у такому містечку як Кatalонія, що біля Іспанії, маленький хлопчик Базиліо зі своїм татом за кілька днів до свята почав стругати із колоди кумедне небачене ще людьми створіння з довгими лапками і великою мордочкою. Він прикрасить його своїми малюнками і вгощатиме цукерками, а у святвечір буде разом з усією сім'єю бити бідолашного усім, що під руки попаде, цим самим виганяючи всі лиха із прийдешнього нового року. А в Італії вважають, що щастя у новому році буде стільки, скільки зможеш з'їсти за Різдвяним столом, і дванадцятирічний Роберта, чий щічки видають її любов до смачненького, вже готовується бути найщасливішою дитиною на землі. За тисячі кілометрів від Роберти, в Україні, Малий Тимофійко зі

Що хоче Санта на Різдво?

своїм братом Іванком готують нові колядки, і вже почали сперечатися хто понесе зірку. Дивно, як одне свято може об'єднати мільйони людей.

Але ця історія не про них. Вона віднесе нас далеко від наших осель. Ця історія про маленьку дівчинку Лілі із Канади, котра усім своїм серцем любить Різдво.

В одній із Канадських провінцій, у місті Едмонтон, чоловік, ім'я якого Віктор, замислено сидів у своїй квартирі на дивані. Погляд його був прикований до екрана лептопа, що стояв на журнальному столику, а руки напружені простягнуті до клавіатури. Пальці невгамовно відбивали клавішами глухий ритм – то б'ється так сердечко маленької Лілі, яка скитається за дверима. Чоловік зашурхотів обписаними листками, перегортаючи їх одну за одною, — то так зрадливо шурхотить килим під ніжками дівчинки. Диван під вагою Віктора тихенько поскрипіє – так само сопе і закладений носик Лілі.

Підкравшись тихенько до свого батька, дівчинка скитається за диван, своїми пальцями мов лапкою котика вона шкрябнула по спинці дивану і затамувала подих, а коли Віктор сіпнувся від несподіванки, вискочила й голосно вигукнула:

— Попався, татку! Я чарівниця, а ти тепер мій

зачарований кролик.

— Ой лишенко. — піддавшись імпровізації вигукнув Віктор. — Мої зуби. Я... Я і сплавді пелетволююсь на кволика.

Лілі щиро засміялась, уявивши татка із величезними передніми зубами, а її карі очі за великими лупами окуляр засяяли ще більше.

— Тепер ти полюбиш моркву, як кролики, та кумедно посопуватимеш носиком.

— А знаєш, що я ще тепер дуже любитиму? — Віктор прищурив очі, ніби хотів сказати щось важливе.

— Що?

— Лоскотати маленьких чарівниць. Ану йди сюди.

Віктор підхопив Лілі, затягнув її на диван і почав лоскотати малу бешкетницю.

— Годі, татку, — через сміх казала Лілі. — Припини. Ти ж слухняний кролик, я не казала?

— Спершу я хочу отримати свою моркву.

— Спочатку я принесу капелюха і покажу фокус.

— Капелюха для мене? Боюся, у нас не знайдеться такого великого, доню. А чи не замала ти для таких важких фокусів, га?

— Я не мала. — насупила брови Лілі. — Мені вже десять.

— Гаразд, гаразд. Тільки я прошу, перетвори мене потім назад на людину. Ці величезні вуха геть мені не личать.

Що хоче Санта на Різдво?

Лілі ледве стримала сміх, уявивши тата з довжелезними кролячими вухами й мовила:

— Добре, тату. Абракадабра, шмек-бек, татко, стань собою. Бум!

— Ой дякую. — сказав Віктор. — Що в нас далі по програмі? Фокуси з картами?

— Розпиловання людини навпіл! — зашарілася Лілі.

— Е ні. Я вже старий для такого. А тобі потрібно ще добряче вивчити цей фокус. Та зараз нам потрібно їхати.

— Куди?

— До твоєї бабусі. Ти вже забула?

— Не забула, — засмучено відповіла Лілі. — А навіщо ми їдемо до бабусі Іванки?

— У мене є важливі справи, тому ти побудеш трохи у бабусі і... дідуся. — він насилу видавив останнє слово.

— Ми будемо святкувати Різдво з ними?

— Ти ж знаєш, мої батьки з України. А для них Різдво завжди буде в Січні, хоч постав цей світ догори дригом. До того ж, боюся, не вийде в нас хорошого свята із дідусем за столом.

Лілі не до кінця розуміла, що каже тато, але в неї не було звички серйозно над чимсь замислюватись, тому вона просто кивнула, та одне все ж запитала:

— Чому ж ти так не хочеш бачитись із дідусем, тату?

— Ох, доню. Якби ж було так просто тобі відповісти. Ліпше скажи мені, чи дописала ти листа Санта Клаусу? Вже знаєш, чого хочеш на Різдво під ялинку?

Лист!

Лілі вже й забула про нього. Понад місяць цей лист не давав їй спокою. Вона писала його Санті кожного року і не могла порушити цю традицію. Інакше як Санта Клаус дізнається, що вона хоче на Різдво?

— Ні. — винувато відповіла вона.

— То чого ти чекаєш? Швиденько біжи дописуй. Санта не може довго чекати.

Дівчинка поспіхом побігла до своєї кімнати так, що Віктор відчув, як підлога завібрувала під маленькими п'ятками. На її письмовому столі вже лежав самотній листочок зі словами «Дорогий Санта, я хочу на Різдво...». Вона вмостилася на стільчику, перевірила правильність вже написаних слів (а для цього їй знадобився певний час), виправила одну букву і поставила крапку. У ту ж секунду зіскочила зі стільця і вже була біля дверей, як раптом несподівано для неї, згадала, що не записала своє побажання. Вона знову сіла за стіл, поклала перед собою листа і взяла ручку.

— І так, — почала міркувати Лілі. — я хочу... Я хочу... Стоп! Якось нахабно я вимагаю подарунок.

Вона замислилась, як би краще було написати.

Дорогий Санта, у першу чергу хочу привітати тебе з Різдвом. Надіюсь ти не дуже втомився, читаючи листи, які тобі надіслали мільйони інших дітей, і мій не відволікає тебе від важливіших справ, таких як

Що хоче Санта на Різдво?

сортування подарунків, чи годування чарівних оленів (особливо Комету, адже він наймолодший, і йому потрібно багато сил, щоб подолати таку важку подорож). Тож, якщо тобі не складно виконати мое побажання, я б хотіла... Я б хотіла...

На цьому місці Лілі знову спинилася. Що ж вона хоче? Навіть їй самій було важко відповісти на це питання.

Її вже гукала мама і, розуміючи, що час спливає, вона згорнула листочок навпіл, поклала його в кишеню своєї зеленої парки і почала вдягатися.

Лілі любила свою бабусю Іванку. Вона була незвичайною жінкою. Від неї так і віяло любов'ю та теплом. Та найбільше її захоплювали атмосфера та звичаї, які завжди дотримувались у їхньому домі.

По розповіді бабусі, Лілі знала, що вони прилетіли сюди, у Канаду, на летючій машині з крилами, яку називали літаком, вже дуже давно, коли ще її тато був малим шестилітнім хлопчиком.

Що саме змусило їх переїхати, вони не розповідали, та вона гадала, що й так знає відповідь. Звісно ж це через її матусю, адже вона найкраща мама у світі.

— Ми вже під'їжджаємо, доню, — сказав батько.

Лілі аж прокинулась від цих слів і почала пильно розглядати вулиці за вікном їхньої автівки.

Лілі сиділа на задньому сидінні позаду мами, вдивляючись у вулиці за вікном, і краєм вуха слухала їхню розмову. Багатоповерхівки закінчилися і на вулицях тепер було видно лише невеличкі будинки із прочищеними від снігу стежками, які вели до їхніх прикрашених іграшками дверей. Лілі не пропускала крізь свою увагу жоден двір, в надії скоріше побачити в одному з них яскраво жовтий будиночок із берізкою, що росла біля нього. Саме цей будинок належав її дідуся та бабусі. На щастя, він виглянув їм на зустріч, коли Віктор проїхав чергову вуличку.

— Приїхали! Приїхали, тату! Спиняй і вимикай двигун! — радісно вигукнула вона.

— Так, приїхали, — сухо повторив він.

Вони зупинились біля будинку бабусі Іванки та дідуся Івана, і поки батько намагався вийти з автівки, Лілі вже просилася зайти у дім і стукала двома кулачками у двері, набиваючи ритм різдвяної мелодії. Віктор якраз підійшов до доњки, коли їм відчинила бабуся і почала обдаровувати кожного своїми теплими обіймами.

— Привіт, Квіточко! Яка ти вже велика! Вікторе! Рада вас бачити. Заходьте швидше.

Вони зайшли в дім. Всередині царював приємний аромат свіжозвареного борщу. Лілі, вискочивши зі своїх черевичків, першим ділом побігла шукати ялинку. Та от біда була одна: вона оббігла увесь дім, заглянула у кожну кімнату і навіть шафи, але ніде не було ялинки.

Що хоче Санта на Різдво?

Мало того, навіть різдвяних прикрас ніде не знайти. Вона стояла зі здивованим та переляканим обличчям і тихенько промовила:

— Злі духи Різдва. Бабусю! Злі духи Різдва!

Лілі побігла до зляканого батька, який не міг зрозуміти, що сталося.

— Бабусю! — взяла її за руку Лілі. — Вони були тут! Вони забрали твою ялинку і всі іграшки теж, щоб зіпсувати тобі свято!

— Хто? Хто, моя Квіточко? — із переляканим обличчям спитала Іванка.

— Злі духи Різдва, — прошепотіла вона, боячись, що вони почують і повернуться перевірити, хто їх покликав.

— Вони все забрали.

— А-а! — засміялась Бабуся. — Не хвилюйся, Квіточко. Тут нічого і не було.

— Тобто “не було”?

— Ялинку ми ставити не будемо, а прикраси почекають.

— Але ж... Різдво вже завтра.

— Для кого як, Квіточко. Для нас із твоїм дідуsem це звичайний день.

Від здивування очі Лілі були великі, як два м'ячики для пінг-понгу. Як це так, не святкувати Різдво, коли усі довкола готуються до нього, беруть вихідні, не йдуть у школу?

— Дякую, що погодилася посидіти з Лілі, — почав

ніяково Віктор. — А... де батько?

— Його викликали по роботі. Не буде до вечора.

Віктор з полегшенням видихнув, намагаючись не подавати своєї радості. Він встав з дивану, підійшов до Лілі і, поцілувавши у тім'ячко, мовив:

— Мені потрібно йти, доню. Будь чесною, гаразд?

— Як? Вже? — в очах Лілі з'явилися сріблясті слізки, які вона усіма силами намагалася стримати.

— Ей, не засмучуйся. Ми скоро повернемося. Гляди, що я тобі дам.

Він розстебнув свою куртку, видобув із внутрішньої кишені старий срібний годинник і простягнув його Лілі.

— Цей кишеневий годинник я ношу із собою вже кілька років. Не знаю чому. Мабуть, просто для удачі. Ось, дивись: зараз маленька стрілка вказує на двійку. А ми повернемося коли вона буде вказувати на... шестірку. Домовилися?

— Домовилися. — від безвиході сказала Лілі, розглядаючи у своїх руках годинник.

— Чудово. Лиши його поки що собі. Слідкуй за маленькою стрілкою.

А якщо не повернуся до шостої, можеш перетворювати мене на кролика коли тобі заманеться.

Ця умова змусила її трохи посміхнутися. Він погладив доньку по голівці і глянув на Іванку.

— Я пішов.

Бабуся з посмішкою кивнула.

Що хоче Санта на Різдво?

Лілі вмостилася за кавовим столиком у залі, розгорнула свій листочок, трохи пом'ятий і надірваний у верхньому кутку. У лівій руці вона тримала олівець, нервово перебираючи його між пальчиками.

— Я хочу... Я хочу...

— Що ти тут робиш, Квіточко? — спитала бабуся Іванка. Вона тримала в руках тарілку із печивом і склянку теплого молока.

Лілі підняла голову, щоб глянути на неї і з відчаєм опустила її на столик гепнувшись лобом.

— Я думаю над листом, — вона видавила ці слова із таким розпачем і тягарем, ніби кожне важило з дві тонни оленячого корму.

— Лист для Санти? І як успіхи?

— Та ніяк. Я хочу, щоб цей лист був особливий, розумієш? А як я можу придумати щось особливе, якщо навіть не знаю, що хочу на це Різдво?

— Хм. Я зараз прийду. Ось тримай, поїж печива.

Бабуся Іванка жваво зайшла в сусідню кімнату і наступної миті вже повернулася, тримаючи в руках дерев'яну скриньку. Вона присіла на диван біля Лілі й витягнула зі скриньки сім конвертів обв'язаних червоною мотузкою.

— Можливо це тобі якось допоможе. — сказала вона,

вручаючи конверти.

Зазвичай усі конверти мають холодний білий колір офісного стилю, але тільки не ці. Кожен конверт був свого кольору, з особливими візерунками і наклейками.

Лілі відкрила один — синій — і дістала листочок. Розгорнула його і прочитала.

Санта Клаус,

мене звати Віктор і мені шість років. Я хочу на Різдво санчата.

P.S. Надіюся ти існуєш.

— Що це, бабусю? — спитала Лілі.

— Це лист Санта Клаусу. Перший лист твого татка.

Дівчинка відкрила наступний конверт і прочитала те, що було в ньому.

Санта Клаус,

це знову я. Мені вже виповнилося дев'ять років. Чесно кажучи, раніше писати тобі було значно цікавіше, але зараз я не дуже й хочу тебе про щось просити. Тому я просто привітаю тебе з Різдвом.

— А як ці листи потрапили до тебе? — у голосі Лілі була чутна підозра.

— Ну... — Іванка зніяковіла, — розумієш... коли діти виростають, Санта Клаус повертає назад усі листи, які вони надсилали йому протягом багатьох років. Він робить це для того, щоб уже дорослі чоловіки та жінки згадали, якими вони були в дитинстві, і як виростали протягом кожного наступного року. Як змінювалася їхня

Що хоче Санта на Різдво?

манера письма, їх побажання та й самі вони.

Лілі розгорнула ще один лист.

Дорогий Санто,

це я, Віктор із Канади. Мені вже дванадцять і це останнє мое побажання. Будь ласка, зроби так, щоби мій тато мене полюбив.

— Невже тато із дідусем ще тоді не товаришували?

Бабуся Іванка стисла губи й відвела погляд. Було помітно, що і їй ця тема не до вподоби.

— Твій дідусь був дуже заклопотаний проблемами, що припали на нашу сім'ю. Він завжди був хорошию людиною, ти не подумай нічого такого. Йому вдалося стати на ноги у зовсім чужій країні, але що в нього виходило погано — то це бути батьком для свого сина. А Віктор тільки хотів, аби його тато був для нього другом. З кожним роком це бажання посилювалося, потім почало вщухати, поки не перейшло в образу, яку він великим тягарем носить у своєму серці й по сьогоднішній день.

— І він більше ніколи не писав Санті?

— Більше ніколи. — сумно підтвердила Іванка. — А йому це так подобалося. Лише в цих листах він знаходив утіху. Лише це для нього лишалося чимсь незмінним. Чимсь таким, що ніколи його не підведе і буде поряд. Тому я і не була проти, що наш син вирішив перейняти тутешні традиції.

— Тобто — тутешні традиції? — зацікавилась Лілі. — В Україні не пишуть листи Санта Клаусу? Невже ви жили так далеко, що він до вас не прилітав?

— Звісно ж ні, Квіточко. В нас був Санта Клаус. От тільки звали його по-інакшому. Там, звідки ми родом, він відомий під іменем Святий Миколай.

— Святий Миколай, — тихенько повторила за нею Лілі.

— Так. Добрий старець, який любив усіх і всюди. Він приходив у домівки християнських сімей і роздавав діткам подарунки. Або ж лозини, якщо малеча не слухалась батьків. Ой, мабуть, даремно я це бовтнула.

— Ухти! — протягнула Лілі. — Розкажи ще!

— Ну... В усьому іншому він був тим самим Сантою. От тільки листи він не збирав. Діти отримували подарунки й без цього. Часто те, про що й не замислювались, а потім розуміли, що давно про це мріяли. Святий Миколай був особою із надзвичайно великим серцем, сповненим любов'ю до віх і всюди. Він приносив тепло і добробут у кожен дім, незалежно від їхнього стану, чи які люди там жили. За це його усі й любили.

— Схоже, що Санта чи Святий Миколай є справді надзвичайний, — мовила Лілі, тримаючи у руці печиво.

— Так і є, Квіточко, — усміхнулась їй бабуся. Вона потерла вказівними і середніми пальцями скроні і приплющила очі від легкого болю.

Що хоче Санта на Різдво?

— Все добре, бабуню?

— Так. Просто трохи голова запаморочилася. Мабуть, тиск. Нічого страшного.

— Може принести води?

— Ні—ні, не переймайся. Я, мабуть, піду полежу трішки. Не образишся, якщо покину тебе тут на кілька хвилин?

— Звісно ні, — запевнила її Лілі, — відпочинь, а я знайду собі раду. Тим паче в мене є робота, — вона сумно глянула на свій листочок.

— Добре. Не сумуй. Я буду в сусідній кімнаті. Якщо що, у кухні є ще печиво.

Лілі кивнула. В руках вона досі тримала останній розгорнутий лист Віктора.

— Що ж. Доведеться подумати ще.

Лілі не покидали слова бабусі: «Він любив усіх і всюди, приносячи свято у кожен дім». Звісно нічого не просив в обмін. У нього не було тієї жадібності, що жила в серцях малих дітей, які тільки й хотіли отримати подарунок і забути доброго Санту на увесь наступний рік, доки не настане святвечір знов. Їй було шкода його, проте в голові досі егоїстично лунали слова: «Я хочу... Я хочу...»

І тут вона замислилась – а чи дарував хтось подарунок Санті? Хоч колись? Її рука повільно перекреслила слова на листочку «Я хочу на Різдво» і під ними написала нове речення:

Дорогий Санто, а що ти хочеш на Різдво?

Питання було хороше, та от як вона дізнається на нього відповідь? Чи встигне вона відправити цей лист Санті? І чи встигне він відповісти? Чи буде у неї достатньо часу, щоб приготувати подарунок, адже Різдво вже завтра?

Лілі у розpacі взялася за голову. Єдиний шанс вчасно дізнатися відповідь – це дізнатися зараз. Сьогодні. Доки ще є час. Вона глянула у вікно з думкою: «він десь там».

А що як він десь поряд? Що як він вирішив навідати Канадські сім'ї вже сьогодні, щоби встигнути до кінця свята. Можливо, саме зараз йде вулицями міста даруючи святковий настрій усім і всюди.

— Hi! — заперечила сама собі, — не можна. Я не можу піти з дому без відома, у пошуках того, кого, можливо і не знайду. Скоріш за все не знайду..

З іншої сторони — що страшного у тому, що вона пройдеться по вулиці і трохи провітриться. А раптом їй дуже пощастиТЬ? Як то кажуть, двох зайців за раз.

Вона знову глянула на лист, потім на вікно, оглянула двері кімнати, де відпочивала бабуся і знову на лист. Дістала з кишені татів годинник і глянула немаленьку стрілку. Та майже торкалася своїм гострим кінчиком до

Що хоче Санта на Різдво?

трійки.

— Я мушу!

Лілі тихенько встала, підійшла до дверей бабусиної кімнати і заглянула через шпарину — та спала тихо сопучи у себе на ліжку.

— Бабусю? — тихо гукнула вона.

У відповідь нічого.

Лілі зачинила двері і повернулась до журнального столика. Тремтячими руками вона одягла свою парку, накинула на шию фіолетовий шарф, який їй зв'язала мама, поклала в одну кишеню шапочку із великим помпоном, а в іншу листа Санта Клаусу чи то Святому Миколаю, і взула черевички. Прочинивши двері, тіло її заклякло, лице побліднуло, а руки почали трястися ще дужче. У грудях закалатало.

«Ще не пізно спинитись. — думала вона. — Але ж лист!»

На софі біля дверей лежали ключі. Лілі взяла їх у тремтячу руку і оглянулась ще раз на кімнату, де щойно сиділа.

— Пробач мені, бабусю. Я мушу дізнатись, що хотів би Санта на Різдво.

Ще трохи вагаючись вона зачинила двері і замкнула ключем, як її вчили батьки. Але це навіть звучить безглуздо, адже вони вчили її ніколи не тікати з дому. А зараз їй прийшло на думку найжахливішим чином ослухатись найдорожчих для неї людей.

— Я лише прогуляюся вулицею.

Двері замкнені. Лілі обернулась спиною до будинку і дивилася на засніжену вулицю перед собою, яка приховувала в собі небезпеку.

— І куди далі?

Лілі наважилась на перший крок. Спустившись зі сходинок, онімілі ноги повели її вздовж вулиці. А якої вулиці?

Попід дорогою виднівся стовп, на якому була прикріплена зелена табличка з назвою вулиці «106 St». Внутрішній голос підказував Лілі запам'ятати ці цифри і, повторивши їх вголос декілька разів, вони відкладалися у неї в пам'яті. Та чи на довго?

Вона намагалась іти не кваплячись. Спокійно, ніби і справді вийшла на прогулянку чи йшла у гості до своєї подружки. Їй вже здалося, ніби вона змогла вдати із себе нічим непідозрілу спокійну дівчинку, як раптом її хтось погукав. Лілі від шоку випрямилась, як солдат, ніби й сама стала стовпом із табличкою, думаючи: «Ну от і все, скінчилася моя пригода. Прощай, Санта, привіт лозині».

— Ей! Мала! Ти заблукала?

Лілі почала поволі розвертатися. Їй здавалося, що вона зараз провалиться крізь землю. Виявилося, що її погукав молодий чолов'яга із тижневою щетиною, який

Що хоче Санта на Різдво?

прочищав у подвір'ї стежку від снігу. Він помітив, як її пересмикнуло і відклав роботу, обпершись на лопату. На його обличчі засяяла біла як сніг посмішка.

— Hi, — відповіла вона.

— А-а. А виглядаєш так, ніби щойно втекла із Шоушенку, — засміявся він.

Лілі промовчала.

— Це... такий санаторій... для не слухняних.. з книги, — пояснив чоловік, розуміючи, що вона не доганяє. — Та не хвилюйся ти так. Усе пучком. Я просто жартую.

— Я... Я тут просто...

— Та розслабся кажу. Я тебе не допитую. Просто цікаво. Може щось підкажу. То куди ти йдеш, мала?

— Я шукаю Санту, — вискочили з під її носа слова, наче той неслухняний пес, що постійно відривається з ціпка.

«І нащо я це бовкнула?»

— Санту кажеш? — чоловік знову розтанув у посмішці, та так, що можна було порахувати усі тридцять два. — А нащо він тобі?

Лілі гадала, що вже немає сенсу мовчати. Все одно їй світить пряма дорога до санаторію для неслухняних. Тому вона відповіла:

— Мушу спитати у нього дещо. Дуже важливe маю... спитати.

— Он як! — зацікавився він. — Що ж, мушу розчарувати, ти його не знайдеш.

Від цих слів у Лілі похололо в п'ятах, а пальці міцно стислися у кулачки. Страх і розчарування наповнювали її у той момент.

— Принаймні тут, — продовжив чоловік, розглядаючи свої нігті на руці. — А от у центрі... На вулицях на нього важко не натрапити. Там його потрібно шукати.

— То він у центрі. — маленький вогник надії знову загорів у Лілі. — А в центрі чого?

— У центрі міста, звісно ж, — чоловік поправив свою шапку і повернувся до розкидання снігу.

Лілі оглянулась довкола, почухала лоба, а потім потурбувалася незнайомця ще один раз.

— А в якій він стороні, цей центр?

— Та наче в тій учора був, — він вказав великим пальцем собі за спину, не припиняючи чистити стежку.

— Дякую, — мовила Лілі і спокійно пішла у сторону, куди вказав чоловік. А той знову спинився глянути дівчинці услід. Посмішка досі не покидала його обличчя.

— Ото кумедна мала, — сказав сам собі і повернувся до роботи.

Лілі пройшла повз чотири будинки, оглянулась (чоловік вже не спостерігав за нею) і побігла чим дужче на зустріч центру. На зустріч Санта Клаусу.

Що хоче Санта на Різдво?

Лілі йшла, нікуди не звертаючи. Люди зустрічалися дедалі частіше, а будинки ставали все вищими й вищими. Її відчуття підказувало, центр уже десь близько. Усі вітрини магазинів були прикрашені гірляндами, всюди звучали різдвяні пісні, а свіже зимове повітря сповнене запашними ароматами прянощів, які віяли з маленьких крамничок та ресторанів.

Деякі люди, минаючи Лілі, оглядалися, гадаючи, чому це маленька дівчинка ходить сама. Та почасти їх не цікавило нічого, крім того, щоб дібратися з пункту А до пункту Б.

Вливаючись у натовп, який дедалі збільшувався, Лілі відчула себе трохи спокійніше, бо її вже ніхто не помічав. Проте Санти досі ніде не було і це пригнічувало.

Її погляд був спрямований прямо, та уся картинка дійсності розплывлась у карих очах, які прикривали великі окуляри. Думки вирували у голові, як зграя птахів. Вона думала про бабусю: «Як вона там і чи вже прокинулась?» Про тата, який навіть не здогадується, де зараз його донька. Можливо, вони вже дізналися, що її немає вдома і підняли усіх на вуха. Можливо, саме зараз її бабуся плаче, молячись, щоби Лілі знайшлася ціла та неушкоджена. «Мабуть, це була просто жахлива ідея, — подумала Лілі. — Краще повернутися додому, доки ще

не пізно. Доки вона остаточно не заблукала.» Совість спалювала її зсередини. Такого болючого болю в серці Лілі не відчувала ще ніколи.

Маленькі ніжки рухались уперед, та сама вона була далеко від усього, що її оточувало. Вона була у глибокому океані роздумів і уяви. Він поглинав Лілі, приманював своїми питаннями: а якщо... а коли...

а що я...

В один момент між розпливчастими силуетами людей раптом мелькнуло щось яскраво червоне. Це було так несподівано та миттєво, ніби різкий та яскравий спалах сірника у повній темряві. Лілі прокинулася. Її свідомість знову повернулася разом із увагою, яка тепер шукала той червоний колір запаленої надії. Лілі прискорила ходу.

Знову він! Виглянув поміж натовпу. Дівчинка вже не йшла, а бігла. Проштовхувалася крізь юрбу, комусь наступала на ноги, прослизала між закоханими парочками, що трималися за руки.

— Гей! Куди летиш? Обережніше! — кричали вони їй.

Лілі підібралася ближче до дороги, щоби спинитись. Вона залізла на вуличний смітник, тримаючись за ліхтарний стовп, і намагалася розгледіти у натовпі те «червоне».

Знайшла! Червоний капелюшок із білим помпоном на кінчику виднівся над усією юрбою.

— Санта? Санта! — викрикнула вона.

Що хоче Санта на Різдво?

Він якраз переходив дорогу з іншими людьми всього за дев'ять метрів від неї. Лілі зіскочила зі смітника і, оминаючи усіх, почала знову бігти, та коли дібралася до переходу, світлофор світив попереджувальним кольором, та ще й теж червоним. Яка іронія: цей колір кличе її «біжи!» і одночасно каже «стій!».

Лілі лишалося тільки спостерігати, як білий помпон на червоній шапці грайливо підстрибує серед натовпу, ніби дражнячи її.

Червоне світло замиготіло.

Раз

Автівки поволі спинялися.

Два

Зелене світло.

Три

І Лілі побігла по переходу на іншу сторону з усіх сил. За мить вона вже була на іншому боці вулиці і, не гаючи ні секунди, помчала у сторону, куди йшов «він». Дівчинка здолала ще якихось двадцять метрів і, зрозумівши, що бігти для неї було вже нестерпно, спинилася, жадібно ковтаючи холодне повітря. Її маленьке сердечко виривалось із грудей. Оглядаючись по сторонах, шукала Санту. Марно. Він зник. Знову.

В усій цій біганині Лілі опинилася біля парку "Beaver Hills House". Вона вирішила присісти на лавку, щоби перевести дух і протерти свої окуляри від прилиплих сніжинок, що поволі танули. Одягнувши їх назад собі на

ніс, її погляд, що тепер був більш сфокусований, припав на одну пару літнього віку. Вони сиділи на сусідній лавці, трималися за руки та сміялися. Господи, вони так широко сміялися, що у Лілі мимовільно потекла слізинка від радості за них.

Старий чоловік блімнув очима у сторону дівчинки і вони зустрілися поглядами.. Лілі сразу соромно відвернулась. Чоловік заговорив:

— Дитинко, чому ти така занепокоєна?

Лілі похитала головою.

— Підійди-но. Не бійся, підійди.

Лілі, ще трохи вагаючись, підійшла. Пара дивилася на неї з посмішками на обличчі.

— Я побачив у твоїх очах питання, яке непокоїть тебе,
— продовжив дідусь, — задай нам його, прошу.

— Я... Просто я дивилась на вас і мені здалось, що ви такі щасливі.

А від вашого сміху мені хотілося сразу сміятися і плакати. Як у вас так виходить?

— О, дитинко, — зі співчуттям мовив він, — усе просто, хоча і дуже складно водночас. Річ у тім, що за все життя нам довелось пережити багато чого, робити багато помилок, а потім брати з них урок.

— І, змарнувавши усю свою молодість, — продовжила його дружина, — ми нарешті зрозуміли, що бути щасливими — не означає мати багато грошей, чи великий дім із найкращою у світі конюшнею на

Що хоче Санта на Різдво?

задньому подвір'ї. Щастя потрібно відчувати, а не мати.

Дідусь погоджувався із кожним її словом, киваючи головою, а потім додав:

— А щастя не купиш, це не річ і не слово.

Це вміння завжди залишатись людьми...

Це наше життя і світ весь навколо.

— А щастя — це просто. А щастя — це ми.

Закінчила жінка.

— Один — нуль, — посміхнувся він.

— Ви дійсно знайшли одне одного, — сказала Лілі, присівши біля них.

— О так! Це ти правду кажеш, дитинко. Вже тридцять вісім років як разом.

— Дійсно? А я якось і не помітила, як ці роки проминули.

Вони знов засміялись. І Лілі разом з ними теж. Дружина стисла міцніше руку свого чоловіка і продовжила новими рядками:

— І я не чув, як жайвір в небі тане, кого остерігає з висоти...

Чоловік підхопив.

— Прийшла любов непрохана й неждана. Ну як мені за нею не піти?

— Гляди, ще пам'ятаєш.

— Звісно, кохана. Це ж мій улюблений вірш. Поки у нас нічия.

Лілі замислилась. Їй було цікаво, чи настільки ж

щасливі її бабуся Іванка із дідусем. Чи мають вони такі самі міцні стосунки? Мабуть, якби Лілі зараз була вдома, то спитала би про це їх.

Раптом вона отямилась і згадала, що тут робить і чому зараз не дивиться на дивані мультики в очікуванні тата. Смикнувши дідуся за рукав його куртки, Лілі спитала:

— Скажіть, чи є прощення тому, хто ослухався всіх дорогих йому людей і вчинив абсолютно безвідповідально?

— Ну, — замислився він, — дивлячись, заради чого він це зробив.

— Наприклад... щоби дізнатися відповідь на одне питання. Маленьке. І... зовсім дивне, якщо комусь про нього розповісти.

— А от тут, дитинко, варто запитати себе наступне — це питання буде дивним і смішним тільки для всіх, чи навіть для тебе?

Лілі замислилась на кілька секунд і відповіла.

— Для інших.

— А цей «хтось» відчуває, що просто зобов'язаний дізнатися відповідь?

— ... Так.

— Бачиш, дитинко, у чому справа: всі — це лише всі. А ти — це все. Звісно люди будуть насміхатись над тим, хто прагне знайти відповідь, гадаючи, що ніякого сенсу в цьому немає. Але для когось ця відповідь може дати стимул жити далі. Хіба чиясь душа може жити спокійно

Що хоче Санта на Різдво?

з питаннями, на які немає відповідей? Ні! Вона буде непокоїтись, не даватиме спати.

— То... ви хочете сказати, що відповідь варто шукати?

— Ні! Її потрібно шукати! Хай ти заблукаєш, нехай на тебе дивляться скоса, навіть якщо близькі будуть тобою дуже розчаровані, ти знайдеш ту відповідь, яку так довго шукала. І повір, із наслідками буде жити значно легше, коли ти знаєш, що вони були того варті.

Очі Лілі засяяли впевненістю та рішучістю.

— Дякую, пане! Дякую, пані! Я мушу йти.

Вона встала, поправила фіолетового шарфика і побігла далі уздовж парку.

— Старий чоловік глянув із подивом на свою дружину, а тоді перевів погляд на дівчинку, що бігла так радісно, ніби її чекає щось неймовірно захопливе.

— Господи. Надіюся, через нас вона нічого не утне.

Лілі поки не зустріла Санту, але в ній тепер було значно більше впевненості, ніж раніше. Люди стали не такими небезпечними, а подорож не такою страшною. Вийшовши з парку, вона попрямувала далі по вулиці. Її зустрічалось значно більше цікавих місць, розкішних будівель і супермаркетів із сотнями величезних вікон. Лілі дивилася у гору на багатоповерхові будинки і здавалося, їм не було кінця.

Трішки стомившись, дівчинка вирішила відпочити, і почала бігати очима у пошуках затишного місця. На щастя, таке місце майже одразу попало їй на очі. Поміж будинками одразу біля кута лежала купка картонних коробок, і як Лілі здогадалась, належала вона чоловікові, що сидів на одній із коробок.

— Добридень, — привіталаась Лілі, — веселого Різдва. Можна я біля вас присяду?

Чоловік підняв свої здивовані та втомлені очі та, побачивши маленьку кудряву дівчинку, яка дивилася на нього своїми великими оченятами без жодної відрази чи страху, не зміг вимовити ні слова. Він тільки кивнув головою, не зводячи з неї погляду. На ньому була стара і трохи потерта куртка — парка, бруднуваті штанці та чорні чоботи, які скоріше за все були його улюблени, бо виглядали такими затертими та поношеними, ніби він їх ніколи не знімав.

Лілі, зрадівши дозволу, швиденько сіла на ящичок біля чоловіка і тієї ж миті провалилася всередину.

— Ой! — крикнула вона і дзвінко засміялася. З коробки стирчали одні ноги, які погойдувалися вверх та вниз.

— Лихо! Не забилася? — спитав переляканий чоловік, витягаючи її з коробки.

— А тут більше місця, ніж я думала, — відповіла Лілі.

Чоловік допоміг вилізти дівчинці та одразу поцікавився де її батьки.

Що хоче Санта на Різдво?

— Вони... скоро повернуться, — вона сказала це так, мов їм довелося відійти всього на хвилинку, а її попросили почекати тут. — А чому ви тут сидите?

— Я не знаю, — сумним голосом відповів він.

— Невже вам зараз не хочеться бути зі сім'єю, пити гарячий шоколад і їсти печиво у формі кумедних чоловічків та мавпеняток?

— Боюся, що ні.

— Ну... тоді хоча б із друзями?

— Немає в мене друзів, — відрізав він.

Лілі насупила брови.

— Я вам не вірю! Як таке може бути?

— А ти глянь на мене, — чоловік демонстративно та водночас із соромом в очах вказав на зарослу неохайну борідку, одяг і старі черевики, — хто із таким, як я, захоче спілкуватись?

— Але ж я з вами розмовляю.

— Ти дитя. Це зовсім інше.

— Як вас звати?

— Боб.

— Містере Боб, коли я йду додому після ігор на подвір'ї, то виглядаю нічим не краще. Тато завжди мене називає маленькою замазурою, але щоб не розмовляти — такого ще не було.

— Це зовсім інша річ, — відповів він, дістаючи бруд із під нігтів. — У дорослому світі не так усе працює. Якщо ти... «замазура», то люди одразу ж сприймають

тебе як невдаху, чи жебрака.

— Хто такі жебраки? — перепитала Лілі.

— Це ті, хто просять у людей допомоги, не маючи змоги (чи бажання) самим зарадити собі.

— А ви, пане Боб, жебрак?

— Я, — з болісною посмішкою протягнув він, — я швидше невдаха.

Обличчя Лілі стало сумнішим від цієї розмови. Люди, що періодично задивлялися на них, її вже не цікавили. Уся увага була спрямована на цього чоловіка, який сидів тут на купі картону та явно за щось себе картав. Лілі запитала:

— Чому... Чому ви звете себе невдахою?

— Бо втомився я. — швидко вимовив містер Боб, ніби ці слова обпікали його із середини.

— Від чого саме?

— Та від усього. Втомився бігати від притулку до притулку. Втомився стояти в черзі за жалюгідною порцією гарячого супу, втомився шукати своє у цьому світі. Я просто... втомився. От буває таке, що спустишся зі засніженої гори і спочатку тобі так весело, так цікаво. Летиш собі на великій швидкості, вітер завиває у вухах і гадаєш, що далі буде так само легко і безтурботно. Геть проблеми! Мені не до вас. Я лечу! А коли гора кінчається і ти стоїш під нею такий маленький і безпорадний, тобі хочеться повторити. Отримати ще раз те відчуття щастя. Та коли намагаєшся залізти на ту гору

Що хоче Санта на Різдво?

знову, сніг зрадливо обвалиється маленькими лавинами у тебе під ногами, ніби кажучи: "Ти вже добряче накатався, малий. З тебе досить". Мабуть, я невдаха, бо самовпевнено вважав, що гора ніколи не скінчиться. І я втомився плекати надії на те, щоб залізти на цю гору і повторити те, чого вже ніколи не буде. А що буде далі, мені вже все одно.

Лілі зрозуміла його останні слова трохи по-своєму, та головне вона все-таки уловила.

Вона замислено глянула кудись у далечінь. Не на протилежну вуличку, ні. Її погляд був спрямований на щось інше, що не побачити дорослими очима. Це щось було з іншого світу. Світу дитячої уяви. Такої цнотливої та всеосяжної.

— Ой-йой! — вигукнула Лілі зі щирим здивуванням.

— Що? Що сталося? — перелякався містер Боб.

— А ви погляньте? Хіба не бачите?

— А що я маю побачити?

— Та це ж скаче сюди четвірка сміливих і сильних песиків. Таких гарних, пухнастих... як же звуться ця порода? Якось дивно вона звуться.

— Може... хаскі? Чи лайки? — невпевнено мовив містер Боб, мимовільно підігравши дитячій уяві.

— Точно! І ті, і другі.

Лілі підскочила і підбігла до уявних собак, махаючи у повітря рукою, ніби гладить їх за вушками.

— Які ви гарнуні. Глядіть, пане Боб. Ну гляньте, будь

ласочка. Хіба вам важко?

— Ну гаразд. — здався чоловік, і посмішка прикрасила його, бо була не звичайною. Це була посмішка маленького хлопчика, що ще жив у глибинах пам'яті втомленого Боба. Того самого Боба, який полюбляв знаходити собі підходячу гілку й уявляти себе хоробрим лицарем із мечем, оздобленим коштовностями.

— Ось цього я назву Шариком. У моєї бабусі був собака Шарик. А цього назву Бобом молодшим. Інших ви назовете самі, як вам заманеться, добре? Пане Боб, добре? — перепитала дівчинка, як мама, коли не впевнена, що її слухають.

— Ну звісно назву. Не переживай.

— Гаразд.

Лілі підійшла до коробки, в яку провалилася раніше, надірвала її з двох сторін, розклала й мовила:

— Це ваші санчата, а собачки будуть вашою упряжкою. Сідайте у санчата.

— Боюся це вже лишнє. Я...

— Сідайте кажу. Будь ласка.

— Скажи мені, що ти робиш? Що це все означає?

— Ваша гора скінчилася, пане Боб. На неї не залізеш, та й не треба вона нам. Перед вами цілий світ ще лишився. Сніжна рівнина яка чекає свого вершника. Вважайте моїх песиків невеличким різдвяним подарунком для вас.

Лілі ще щось зробила руками в повітрі. По дивним

Що хоче Санта на Різдво?

звукам "чик-чик" можна було здогадатися, що так вона причепила упряжку до санчат із коробки.

— Ви залазите? Чи мені вас затягувати доведеться?

Чоловік, важко видихнувши повітря, озирнувся довкола, ловлячи погляди людей і мовив.

— А й щоб йому. Сяду я.

Він навприсядки перелаштувався до коробки-санчат, вмостившись якомога зручніше та спитав:

— І що далі, командире?

— А далі, пане Боб, — Лілі нахилилася до нього і тихо мовила, — далі тримайтесь.

Вона стала позаду чоловіка, поклала руки на його плечі і вигукнула: "Уперед, Шарику, вперед, Боб молодший, інші... як вас там... теж уперед! Несіть нас у безкрайні пригоди" і почала нахиляти містера Боба в різні сторони, імітуючи рух санчат.

Чоловік, який ще десять хвилин тому був на краю відчаю тепер летів на великій швидкості вперед на санчатах. Їх тягнули четверо сильних і відданих собак по сніжній рівнині. Він тепер це точно бачив.

Не було довкола ніяких людей, не стояли довкола багатоповерхівки. Були лише вони. І вогник зажеврів у серці Боба.

— Пр-р-р, — мовила Лілі. — Чи як там кажуть, аби спинитись? Ну що, ви відчули це?

Чоловік сміючись закивав головою.

— То добре. А знаєте, ми з вами схожі.

— Чим?

— Ми обидва блукаємо, але водночас знаємо, що хочемо знайти. Я мандрую по світу в пошуках Санти, бо понад усе хочу подарувати йому щось таке, чого він бажав би усім своїм серцем. А ви мандруєте, щоби знайти дім, у якому вас чекатиме сім'я із печивом у формі чоловічків і мавпеняток та теплим молоком, яке ви будете ділити із Санта Клаусом на Різдво.

Лілі на мить замислилась і, засоромившись уважного та здивованого погляду свого співрозмовника, почала розглядати місце, де вони знаходились.

— Я знаю, чому ви тут сидите, — продовжила вона, — ви, так само як і я, довго йшли і дуже втомились. Тому й сіли тут. Тому сіла і я. Щоб перепочити, набратися сил і піти далі. Мій тато завжди казав: «Перепочинь одну хвилинку, і спіймати зможеш білку».

Чоловік був вражений словами маленької дівчинки.

— Так, — мовив він зі слізиною на щоці, — мабуть, ти права.

Дівчинка обтрусила куртку, відійшла на кілька кроків назад і сказала:

— Знаєте, пане Боб, ви мені схожі на цю коробку, у яку я щойно провалилась. Зовні вона виглядає грубою, пом'ятою і маленькою, проте, впавши всередину, вона виявилася доволі приємною і затишною.

Лілі знову дзвінко засміялась і цим самим ще більше зігріла душу чоловіка, який дивився на дівчинку знизу.

Що хоче Санта на Різдво?

— А мені вже час іти. Я мушу знайти сьогодні Санту.

— Як? Вже? — засмученим і благаючим залишився тоном спитав Боб, коли Лілі вже побігла у протилежну сторону натовпу людей.

Раптом вона спинилася і, обернувшись востаннє, голосно мовила:

— Пообіцяйте доглядати за песиками і не спиняйтесь. Пообіцяйте, що відпочинете ще всього одну хвилинку! Гаразд?

— Обіцяю! — вигукнув у відповідь Боб. — Я піймаю свою білку.

Він підійнявсь і ще якийсь час спостерігав, як маленька кудрява Лілі у своєму зеленому пуховику квапливо минала всіх дорослих чоловіків та жінок, поки повністю не зникла у натовпі. Мабуть, — подумав Боб, — вирішила якомога швидше повернутися до своїх батьків, які кудись відійшли.

Він оглянувся і зустрівся поглядом із чоловіком, який скоріш за все спостерігав за всією сценою, що тут сталася, бо від здивування його щелепа звисла, як у лускунчика.

— Так, — мовив до нього містер Боб, — я їздив на санчатах.

Із кожною хвилиною ставало все темніше. Пальчики на руках і ногах починали мерзнуть дедалі сильніше і Лілі вирішила прискорити ходу, щоби розігнати по тілу тепло.

Так Лілі йшла доволі довго, а увага її була сконцентрована не так на пошуку Санти, як на перебиранні ніжок, які так кумедно чергувалися одна з одною. Та раптом несподіваний крик збив Лілі з думок і, піднявши голову, вона побачила перед собою перелякану жінку в чорному пальто. Вони глянули одне одному в злякані очі та за мить зіштовхнулися. Лілі вдарилася головою об живіт Жінки, а та, ледь не впавши, підкинула вгору теку, що була у її рукі. З неї вилетіли близько дві дюжини різних папірців, які граційно підлітали від подуву вітру.

— О ні! Мої документи! — у паніці викрикнула жінка.

— Ой, мені дуже прикро, — сказала Лілі, — я зараз допоможу.

— Ліпше б ти на дорогу дивилась, дитино!

Ловлячи папери, жінка виглядала доволі кумедно. У чобітках із підборами та вузькій офісній сукні, що стримувала рухи, вона перебирала ногами ще дотепніше ніж Лілі хвилину тому. Дівчинка теж почала ловити папірці одного за одним, проте, на відміну від розгніваної жінки, вона стрибала і бігала з яскравою

Що хоче Санта на Різдво?

посмішкою на обличчі.

— О ні-ні-ні! — запанікувала жінка знову, коли глянула на свій годинник. — Шістнадцята тридцять! О шістнадцятій сорок чотири я маю бути там. Йти туди ще близько дев'яти хвилин, а я зараз втрачу ще десять, а може й більше. Я не встигну. Лишенко! ЛИШЕНЬКО!

— Ось, тримайте, — протягнула впіймані і трохи пом'яті папірці Лілі.

Блідолиця жінка висмикнула їх з маленьких ручок і буркнула.

— Надіюсь, причина, по якій ти так шалено бігла, дійсно варта моїх неприємностей, інакше... шістнадцята тридцять дві. Потрібно впоратися до тридцяти п'яти... я маю встигнути!

— А куди ви так поспішаєте? — запитала Лілі, біжучи за засмученою пані і розуміючи, що й сама не встигає за нею.

— Куди та навіщо я поспішаю таких дітей, як ти, не стосується.

Лілі не зрозуміла, що вона мала на увазі під словами «таких, як ти», тому одразу викинула це з голови та продовжила.

— Я гадаю, нічого страшного не трапиться, якщо ви запізнитеся на кілька хвилинок.

— Вона гадає, — перекривила жінка. — Та ти просто не розумієш, дитино. Якщо я затримаюся на одному місці, затримаюсь і на іншому.

І весь мій графік піде коту під... піде шкереберть. А цього я не можу допустити, дорогенька. Шістнадцята тридцять чотири. Всього одна хвилина... Лишенько, **ЛИШЕНЬКО!**

— Ви можете просто щось скасувати. І тоді часу буде вдосталь. Ви встигнете позбирати усі листочки, а я вам допоможу. Іще вистачить часу прогулятися, а потім встигнути, куди поспішали.

По виразу обличчя жінки Лілі зрозуміла, що такий варіант її не дуже влаштовує.

— Що ж це, я буду дарма втрачати цілу годину і сорок дев'ять хвилин свого життя на якусь безглазду прогулянку? Жахлива ідея, дитино. Жахлива. Ліпше допоможи мені швидше зібрати документи. Шістнадцята тридцять п'ять! Лишенько, **ЛИШЕНЬКО!**

— Чому ж безглазду, пані? — стояла на своєму Лілі. — Невже не приємно трохи відпочити? Піти у парк, поспілкуватися з друзями, перекусити з ними смачним тістечком...

— Ні! — перебила її жінка. — Це все дурниці і марна трата часу. Хіба парк може дати тобі поважну роботу? Чи може другі поділяться секретами успіху? А тістечка — це взагалі лише короткоснє задоволення, яке тільки приводить тебе до залежності від цукру і набирання ваги.

Лілі засмутилась. Їй було вже не так весело збирати ті дурні папери для обуреної пані. Проте питання роїлися

Що хоче Санта на Різдво?

у її голові, як бджоли у вулику і не давали їй спокою.

— То ви ніколи не відпочиваєте? — спитала вона.

— В мене є вільна годин уранці, п'ятдесят чотири хвилини в обід і дві години ввечері перед сном. Як бачиш, дитино, у мене вдосталь вільного часу.

— Я не тямлю, скільки це — година, п'ятдесят хвилин... Але мені здається, що це не дуже багато.

— Ну... — протягнула жінка, — для нетямущих часу частенько здається замало. А для тямущих його практично немає.

Лілі затихла. Проте, коли жінка вже вирішила, що перемогла в суперечці, дівчинка мовила.

— Моя матуся частенько мені казала: «щодня люди біжать, щоби встигнути за життям. Але, насправді, його красу можна помітити, тільки якщо зупинишся.»

— Що ж, — відповіла жінка, — можливо твоя мама й права. Та я вважаю, що спиняєшся у нашему світі — дорослому світі — дуже небезпечно, дитино. Оглянешся всього разочок, і вважай відстав від усіх, понурившись у застій.

— Я... я не розумію. — перепросила Лілі.

— Як тобі це пояснити?.. Ти колись бачила, як запускають жабок на березі річки? Камінець летить із шаленою швидкістю над поверхнею води, але не падає. Лише відстрибує і летить далі. Все це завдяки постійному руху. А що станеться із камінцем, коли той зупиниться? Він тоне. І вже ніяка сила не підійме його

назад, на поверхню, де той зможе продовжити свої стрибки. Зрозуміла, до чого я веду?

— Так, — майже розчаровано відповіла Лілі, — та є одна проблемка. Рано чи пізно камінець усе одно впаде.

— Так, але я не до цього вела...

— Якби я була камінчиком, про який ви розповіли, — продовжувала Лілі, не зважаючи на її слова, — мені хотілося би зануритися до самого низу. Там я вивчала би підводний світ і дізнавалась про нього цікаві секрети від рибок, які стали б для мене новими друзями.

— Але ж хвилі будуть заносити тебе у зовсім протилежну сторону. Не до яскравого і теплого сонця, а назад, до берега, звідки все й починалося.

— ...Можливо, це і буде моєю ціллю? Не знаю. Мені здається, під водою значно більше щастя і життя, ніж над нею, де ти постійно стрибаєш від страху потонути. А вкінці свого шляху, як ви й казали, я випливу на берег, де ще встигну побачити захід довгоочікуваного сонця після тяжкого, проте цікавого дня, проведеного із рибками. Так би я міркувала, якби була камінцем. Гадаю, якби мій тато знав, що мама піде раніше, то вчинив би саме так. Він би не поспішав. І я б не поспішала.

Жінка присіла на лавку, не випустивши з уст ні слова. Так вона посиділа ще мить і тихо промовила:

— Час потрібно цінувати, любоњко.

— Так, я згодна, пані, — посміхнулась Лілі, — але

Що хоче Санта на Різдво?

свободу цінувати теж не завадить. Мабуть, ви вже спізнилися туди, куди так поспішали. Що ж, зате ви можете на секундочку заглянути під воду і озирнутися. Хтозна, може той світ завабить вас більше.

Вона стояла навпроти жінки та тримала в руках решту зібраних папірців. Раптом щось змусило її повернути голову праворуч, і від побаченого вона ледь не крикнула. Хоча... взагалі-то саме це і трапилося насправді.

— Санта!

Це справді був він. Червоний костюм, чорні чоботи, шкіряний пояс і яскрава шапочка з білим помпончиком.

— Я мушу бігти, Пані! Ось ваші папірці! До побачення і... Вибачте!

Жінка, так і сидячи з купою пом'ятих документів у руці, з переляку звела брови та стисла губи в тоненьку смужку. Вона з острахом глянула на годинник і тоненьким голосочком виговорила сама собі.

— Сімнадцята нуль дві... Ой лишенко...

І Лілі знову бігла. Під кінець дня їй вже було дуже важко не зірватися. У її голові вирувала страшна думка, що все це було дарма. Санта знову зникне й усі її старання будуть невіправдані. Проте Лілі не могла дозволити собі здатися. У її сім'ї так не заведено. Тож

вона знайшла у собі сили та бігла далі, намагаючись не зіштовхнутися з кимсь знову.

Переслідування привело її до величезного торгово-розважального центру. Передня частина його зроблена із величезних вікон. Навіть двері були зі скла.

Лілі зайшла всередину, надіючись, що Санта теж сюди зайшов. Усередині стало так тепло та комфортно, що вона із задоволенням зняла шапку і розв'язала шарф. Яскраві теплі кольори прикрас і гірлянд сліпили своїм блиском. На фоні звідусіль лунали класичні різдвяні пісні, навіюючи атмосферу, через яку не хотілося покидати цей торгівельний центр. Людей було не менше ніж надворі. Усі сміялися, співали, їли, проте точно так само кудись поспішли. Лілі витерла з чола піт і побігла далі. Яскраві вогники та різдвяні мелодії почали трохи дратувати дівчинку. Всі раділи, а вона несамовито бігала і не могла радіти разом з ними. Нерви були вже на межі. Де ж він?! Де?

Лілі спинилася біля невеличкого ресторану, розміщеного на першому поверсі та вглядалась у натовп, у надії побачити чоловіка в червоному.

— Ей! Дівчинко! — раптом гукнув її незнайомий чоловік, що сидів за одним зі столиків того ресторанчику з чашкою кави. — Заблукала? Когось шукаєш?

Лілі мовчала. Вдавала, ніби не чує його. Їй зараз було не до розмов із незнайомцями.

Що хоче Санта на Різдво?

— Та чого ти? — продовжив він. — Я не укушу. Підйди.

Лілі все-таки трохи ближче підійшла.

— То ти когось шукаєш? — повторив чоловік.

— Так! Так, шукаю! — сердито відповіла Лілі.

— Тихіше. Чого так панікувати? Присядь.

Дівчинка не слухала його. Вона продовжувала нервово оглядатися і думала про своє. Та, побачивши його благальні очі, вона все-таки здалась і присіла навпроти нього. Чоловік не відвідав від неї погляду. Було відчуття, ніби він їв її оком, вивчав, щось собі міркував, а потім мовив.

— Ти знаєш, хто я?

— Ні. — різко відповіла Лілі. Якої він про себе думки, що таке питає?

Хоча на мить його обличчя справді здалося їй знайоме.

— Що ж, добре. Дозволь мені вгадати: ти шукаєш батьків?

У відповідь тиша. Чоловік трохи поміркував і продовжив.

— Скоріш за все, це хтось важливий... той, хто має не абияку цінність для тебе, — він замовк і почав стежити за її реакцією.

Лілі мимовільно глянула на нього зі здивуванням в очах. Чоловік одразу усміхнувся, бо зрозумів, що попав у яблучко.

— То це твій друг? — продовжив він. — Друг, якого ти

давно не бачила?

Лілі опустила очі додолу.

— Чи... може ніколи не бачила? — обережно уточнив чоловік, не зводивши очей з Лілі.

У дівчинки почервоніли щічки. Її переповнював відчай, а цей грубіян ще й лізе, куди його не просять. І чого він узагалі причепився? Сидить біля неї та грає у детектива. Проте, дуже швидко до неї дещо дійшло — це був його столик, і це вона сиділа біля нього. Від цієї думки їй стало трохи ніяково. Тож вона зібралася піти. Але куди? Скільки ще їй продовжувати цю біганину? Тому вирішила лишитись і нарешті заговорити.

— Санту. Я шукаю Санту.

На обличці чоловіка розцвіла посмішка. Хоча стривайте. Ні, це не посмішка. Це сміх. Глузливий і знущальний сміх. Він реготав, прикриваючи свої біlosnіжні зуби.

— Я ж думав ти... А я... — чоловік не міг продовжити.

Сміх вириавався з його грудей і не давав закінчити жодного речення.

Лілі це дуже образило. Вона вже й пожалкувала, що бовкнула йому про Санта Клауса.

Нарешті чоловік заспокоївся і почав витирати крапельки сліз з очей.

— Вибач, будь ласка, Я не міг стриматися. То ти Санту шукаєш?

Що хоче Санта на Різдво?

А нашо він тобі?

— Я нічого більше не скажу, — ображено відповіла Лілі.

— Я ж вибачився. Добре, давай почнемо спочатку. Як тебе звати?

— Лілі, — неохоче пробурмотіла вона.

— Чудово! От бачиш, у нас виходить. Мене звуть Робін Іствуд молодший, — незручна пауза. — Приємно познайомитись, Лілі.

Дівчинка трохи заспокоїлась. Можливо, і справді вони просто почали не з тих слів? Її тато завжди казав: «Неважливо, як погано ви зав'язали бесіду. Завжди потрібно давати другий шанс. Хтозна - можливо, та людина, що здалася тобі злою та грубою, насправді має дуже добре серце».

— І мені дуже приємно, — процідила крізь зуби Лілі.

Чоловік посміхнувся і надпив зі своєї чашки каву.

— То для чого тобі потрібна така високошановна особа, як Санта Клаус?

Лілі набрала повні груди повітря і тяжко видихнула.

— Мені потрібно поставити йому питання. Одне питання, на яке йому, мабуть, ніколи не доводилося давати відповідь.

— І... що це за питання таке, якщо не секрет?

— ...Що він хоче на Різдво.

— Оу. — Робін Іствуд стис губи і зі співчуттям глянув на дівчинку. — Але ж ти розумієш, що Санти

насправді... не існує?

— Тобто? — на обличчі Лілі з'явився недовірливий погляд.

— Ну, не існує. Тобто вигадка. Міф.

— Що ви таке кажете? Звісно він існує! Хіба ви ніколи його не зустрічали на Різдво? Хіба не отримували від нього подарунки під ялинку? Хіба не знаходили допиту склянку молока і пусту тарілку для печива уранці?

— О, бідненька Лілі. Невже ти справді гадаєш, що на Різдво тобі під ялинку кладе подарунок якийсь дідок у червоній піжамі?

— Так! І це не піжама, а костюм!

— Що ж, — мовив чоловік. — Схоже, мені доведеться розповісти тобі істину, дівчинко. Бачиш, людям потрібно у щось вірити, щоб їхнє життя не здавалося їм таким сірим і жорстоким. Тому вони вигадують історії. Санта Клаус, зубна фея, пасхальний кролик... Бог вкінці-кінців. Всі ці персонажі так чи інакше були створені для якогось різноманіття у нудній буденності.

— НЕПРАВДА! — вигукнула зі злістю Лілі. — Хто ви такий, щоб так казати?

— Я той, хто прожив у цьому світі дорослих вже не один рік.

— Це нічого не доводить. Люди не могли все це вигадати! Чому тоді вони так сильно люблять свята на їхню честь? Для чого прикрашають будинки, співають пісні?

Що хоче Санта на Різдво?

— Для емоцій, Лілі! Для емоцій. Вони потрібні нам не менше за повітря. Саме завдяки їм, життя наше набуває сенсу. Щастя, біль, страх, любов — все це ми мусимо відчувати. А коли з'являється дефіцит тієї чи іншої емоції, ми відчуваємо дискомфорт. Неповноцінність. Тому і вигадали такі речі, як кіно, музика, танці, свята. Ми полонені свого власного розуму і своїх бажань. І вирватись із цих грат нікому не під силу, адже ми по своїй природі істоти слабкі.

До щічок Лілі знову набігла гаряча кров. Тепер цей чоловік остаточно їй не подобався.

— А як же ви поясните те, що я бачила сьогодні Санту? Кілька разів.

І бігла за ним цілісінський день, доки не опинилася тут.

— Аktor. — просто відповів він. — Як і я, до речі, — і на його обличчі з'явилася хвастила посмішка. — Ми одягаємо костюми, наносимо грим і граємо свою роль. А люди отримують свою порцію емоцій, яких їм так бракувало.

Тепер Лілі згадала, де бачила його. Якось разом із татом вони дивилися фільм, у якому цей Робін Іствуд звав себе сером, ім'я якого вона забула, але точно не Іствуд. У телевізорі він був таким добрим і шляхетним. Куди ділися усі ті якості? Невже все те було брехливим фальшем? Яка ж Лілі була зла на нього.

— Я все одно вам не вірю.

— Що ж, гаразд, — кутики його рота знову

потягнулися вгору. — Я знаю, де зараз Санта Клаус.

— Не правда. Ви мене знову обманюєте.

— Не віриш? Тоді можеш сама перевірити. Ліворуч від мене, за кількома крамничками сидить старець у яскраво-червоному костюмі та сивою бородою. Сидить у своєму шкіряному кріслі під головною ялинкою у самому центрі мегамаркуту і чекає на таких, як ти. Він чекає і тебе, Лілі.

Дівчинка глянула в сторону, куди вказав Робін Іствуд. Там і справді була ялинка: пишна, прикрашена тисячами яскравих вогників. Її ноги почали невгамовно тупотіти на місці, бажаючи якомога швидше дібратись до неї, проте усім іншим тілом вона виказувала свій спокій і рівновагу, вдаючи незацікавленість. Але її очі як завжди підводили. І чоловік це бачив.

— Нумо, йди. Якщо там справді буде Санта — справжній Санта — я заберу свої слова назад і попрошу вибачення. Згода?

— Згода, — буркнула Лілі та, зіскочивши зі стільця, побігла до ялинки.

Її ніжки бігли так швидко, як тільки могли, а серце цокотіло на кожному кроці — тук-тук, тук-тук. Невже вона нарешті його наздожене?

Відстань між ялинкою і Лілі була не великою, проте в

Що хоче Санта на Різдво?

Її очах вона протягнулась на кілометри. Було враження, ніби усі крамниці розтягнулися до безкінечності й сам час спинявся, граючи проти правил.

І от коли вона нарешті дійшла, виявилося, що дістатися до Санта Клауса не так просто. Лілі оточували десятки, а може й сотні дітей і кожен з них хотів того самого – зустрітись із Сантою і замовити собі подарунок на Різдво. У повній залі дітей із їхніми батьками можна було розгледіти чергу, який не було кінця. Стояв нестримний шум. Малеча плакала, дорослі намагалися їх заспокоїти. Інші діти, не бажаючи стояти в черзі, намагалися прослизнути і тоді зав'язувалися сварки. Взагалі-то сварились батьки. Діти просто починали битися один з одним. У центрі усіх цих подій стояла переляканана Лілі. Вона намагалася триматися спокійно, шукаючи кінець тієї галасливої черги. Нарешті знайшовши кінець, вона стала й чекала. Чекала та мріяла, щоб усе це якомога швидше закінчилось.

Лілі спостерігала за тим, як одна дівчинка почала бити кулачками власного тата за те, що той не проведе її до Санти без черги, за тим, як пухленський хлопчик розгорнув свій список побажань, край якого звисав у нього біля самих ніг, і перевіряв, чи нічого не забув вписати. І тільки вона, переминаючи свій конвертик у руці, бажала іншого – приготувати подарунок самому Санті.

Повітря ставало дедалі важчим. Лілі зняла з ший шарф

і розстебнула куртку, щоб не знепритомніти. Минуло тридцять хвилин. Попереду було ще п'ятеро дітей. Четверо. Троє. Двоє.

І ось вона стояла навпроти нього. Розгледіти його було важко, бо очі від щастя залилися слізами. Їй не вірилося, що Санта тут. Він слухає, сміється і чекає. І більше ніякої біганини. Ніякого страху. Все це, нарешті, позаду. Хлопчик, що сидів у нього на коліні, щось собі бубонів під високо задертого носа і, нікуди не поспішаючи, замовляв собі подарунки, а Лілі слухняно чекала, затамувавши подих.

Нарешті хлопчик закінчив і задоволеним попрямував до своїх батьків. У цю мить Санта глянув на Лілі, і від його погляду в неї серце впало до п'ят. Усе тіло пронизував струм і вона оціпеніла.

— Привіт, янголятко, — добрим голосом мовив він. — Ну, підходь. Сідай ось сюди.

Лілі зробила кілька невпевнених кроків і Санта, підхопивши її під руки, посадив собі на коліно.

— Ну, розповідай, як тебе звуть?

— Лі...лі, — запинаючись виговорила вона.

— Лілі. Чудово! Гарне ім'я. Скажи-но мені, Лілі, що б ти хотіла у цьому році собі під ялинку?

— Я б... хотіла... я...

Вона втратила мову, досі не вірячи, що нарешті у неї є змога задати Санта Клаусу те прокручене в голові сотню разів питання. Їй хотілося краще розгледіти його.

Що хоче Санта на Різдво?

Дозволивши собі доторкнутися, погладити цупкий червоний костюм, розглянути чорні гудзики, провести рукою по білій кудрявій бороді, яка швидше нагадувала пучок ниток, ніж волосся.

— Я б хотіла тебе спитати, — тихо прошепотіла Лілі, не відриваючи очей від кудрявої бороди.

— І... що ти хотіла спитати? — трохи зніяковівши запитав Санта.

Тоді Лілі підняла голову і глянула йому у вічі, наважившись сказати:

«Що ти хотів би на Різдво?»

Їхні погляди знову зустрілися, та тепер дівчинка не просто дивилася. Вона заглянула набагато глибше. Туди, де в очах ховаються усі найвідвертіші думки, де живе сама душа. І там не було доброти. Не було щирості. Не було Санти.

— Чому? — тремтячим голосом спитала Лілі.

— Не зрозумів. Що «чому»?

Тепер слізози було не втримати. Вони потекли по рожевим щічкам довгими самотніми струмками.

Лілі відштовхнула руки «Санти», зістрибнула з коліна і побігла від нього, розштовхуючи дітей урізnobіч.

— Куди ти? Страйвай! — Вигукнув він.

Лілі спинилася і, повільно обернувшись до нього, спитала:

— Як звуть твого наймолодшого оленя?

Це питання звучало не як перевірка. Радше як мольба.

Як благання повернути їй надію.

— Ем, ну я... Купідон?

Почувши його відповідь, Лілі протерла від сліз щічки, кивнула головою та побігла геть.

Тисячі думок ураганом пролітали у неї в голові. Уся любов, тепло і віра, що жили у її маленькому та по-дитячому наївному серці, витікали крізь нестримні сльози, лишаючи після себе лише гіркий відчай і пустоту. Їй хотілося тепер лише одного — якомога швидше сховатися від цих лицемірних, брехливих дорослих. І коли вона вже побачила вихід і гадала, що нарешті буде далеко від усього, що сталося, на дорозі став він. Цей Робін Іствуд. Стояв навпроти Лілі, перегороджуючи їй шлях, і посміхався. У тій посмішці читалася перемога. Вона підійшла до нього і, не в змозі себе стримати, штовхнула з усієї сили та зlostі, що її переповнювала. Чоловік анітрохи не здивувавшись вчинком маленької дівчинки, слухняно відступив убік і Лілі вибігла з торгівельного центру.

Опинившись надворі вона глибоко вдихнула свіже повітря, намагаючись заглушити в грудях той нестерпний біль. Заплюшивши очі, їй здавалося, що рівновага нарешті повертається до неї. Але раптом почулися дивні голоси. Вірніше, дивним було те, що ці голоси намагалися копіювати одне одного. Лілі розплющила очі та побачила перед собою Санту. Двох... ні, десятки Санта Клаусів, одягнущих у той самий

Що хоче Санта на Різдво?

яскраво червоний костюм і шапочку з білим помпоном.

Один височезний Санта пританцюував, інший розмовляв по телефону, ще двоє поспускали свої ватні борідки та ділили між собою гроші.

— Мала, не стій на дорозі! — прогrimів товстелезний Санта Клаус, із бороди якого стирчала цигарка. Він зачепив її лікtem, збивши окуляри. Ті безпорадно впали додолу, а після почувся характерний хрускіт. Це тріснули її окуляри? Чи може цей звук лунав у її голові, коли віра в Санта Клауса розбилася вщент? Наосліп Лілі намацала окуляри й одягнула їх. Так, це була тріщина. На лівому скельці. І цього вже ніколи не виправити. Спиною вона зачепила іншого чоловіка в червоному, худющого і низького. Він обернувся і глянув на неї своїми холодними водяними очима. Лілі відсахнулася і від нього.

— Ні! Ні-ні-ні! — закричала вона. — Цього не може бути! Не треба! Будь ласка, зникніть! Зникніть! Бла-га-ю! Не треба!

Лілі впала на коліна, закрила долонями лице і голосно заплаکала.

— Про-прошу-у!

Вона плакала все дужче й дужче. Але із трьох дюжин Санта Клаусів жоден до неї не підійшов.

Нарешті дівчинка змогла себе трохи опанувати. Вона встала з мокрих від снігу колін і побігла уздовж вулиці.

Вечірнє безхмарне небо вже повністю поглинуло сонячне світло і єдине, що тепер освітлювало парк, де зараз сиділа Лілі, це зорі, кілька вуличних стовпів і гірлянди. Цей парк їй здався доволі знайомим. Можливо вона вже бувала тут раніше.

Людей майже не було. Лілі сиділа на лавці у повній самотності, не знаючи куди йти далі. Дивилася на зоряне небо своїми блискучими віз сліз оченятами та міркувала про все те, що з нею сьогодні сталося.

— Будь ласка, Санто, — прошепотіла вона, — якщо ти все-таки є... подай якийсь знак. Скажи, де ти?

Лілі опустила голову і, заплющивши очі, трохи задрімала. Та раптом її розбудив чийсь голос.

— Прекрасна погода для вечірньої прогулінки, — спокійно мовив чоловік, що сидів біля Лілі.

Він був уже літнього віку, про що свідчили його глибокі зморшки на лобі, щоках і біля очей, пишна срібляста борідка й утомлені руки, на яких у тъмяному свіtlі можна було розгледіти випуклі вени. Лілі швидким поглядом розглянула його темно-сіре пальто, фетрову шляпу і полаковане коричневе взуття, а потім відвернулась, не порушуючи свою мовчанку. Тоді чоловік глянув на неї. Легенько усміхнувся і, склавши руки на округлу череві, плавно перевів погляд на небо. Не в змозі себе втримати, Лілі знову здивовано

Що хоче Санта на Різдво?

подивилася на незнайомця й одразу витерла долонею мокрі щічки.

— Мабуть, — нарешті відповіла вона засмученим голосом.

Чоловік ніби не помічав стурбованого вигляду дівчинки й так само спокійно, ніжно продовжив:

— Небо у передріздвяну ніч завжди особливо дивовижне. Скільки ж зірок засяяло сьогодні у цьому небесному танку.

Він глянув на Лілі і цим засоромив, спіймавши її зацікавлений погляд. Вона ніяково опустила голову і почала переминати свої пальчики на руці. Знову запала тиша.

— Якщо прислухатися — дуже уважно прислухатися, — продовжив старець, — можна почути, як вони співають там, у своєму танку. А в цих піснях усім звіщають про народження Христа.

— Я знаю, — озвалась Лілі, — мені тато про це колись розповідав.

На обличчі чоловіка з'явилась посмішка. Та він нічого не сказав. Тільки й далі спостерігав за зорями, ніби знав кожну з них, як своїх вірних друзів і хотів запевнитися, чи вже всі з'явилися у цей Святвечір.

Лілі тепер почувала себе трохи краще. Просидівши так іще кілька хвилин, вона все-таки наважилася порушити мовчанку:

— Сьогодні я втекла з дому, поки бабуся спала. Мені

здавалося, що коли я знайду Санта Клауса і запитаю, чого він хоче на Різдво, усі проблеми зникнуть і я зможу спокійно жити далі. Приготую йому подарунок і віддячу за все, що він для мене зробив. За те, що він зробив усім діткам на землі.

Старець поважно глянув на Лілі своїми добрими блакитними очима і вона продовжила:

— Я пройшла пішки цілий світ і ніяк не могла його знайти. Здавалося, що вся ця ідея була нікчемною та безглуздою. Тоді мені почали зустрічатися різні люди, почасти добрі, але деякі, здавалося, нещасні. Складалося враження, ніби Санта оминав їх будинок. Але чому?.. — на цьому місці Лілі запнулася. Їй стало важко говорити, бо клубок плачу знову став у горлі. Чоловік не проронив ні звуку і продовжував спокійно слухати. — Та... найбільше мене засмучували ті, хто казав, буцімто Санта Клауса... не існує, — в очах знову заблищають крапельки сліз. — Я відмовлялася вірити цим словам. Та коли... я зустріла його, зрозуміла, що вони мали рацію. То був не Санта Клаус. Усі вони були несправжніми! І зараз я сиджу тут, розповідаю все це вам, не знаючи навіщо, і хочу провалитися крізь землю. Мене тримали за дурепу. Розповідали про чарівного дідуся, що приносив щастя усім і всюди й брехали мені!

Лілі смикала носом і уривчасто вдихала повітря, намагаючись заспокоїти себе. Тоді старець повільно підсунувся до неї ближче та лагідним голосом

Що хоче Санта на Різдво?

заговорив:

— Дуже давно, коли я ще був маленьким хлопчиком, мені ніхто не розповідав про Санта Клауса. Про нього ніхто не говорив, жодна дитина не розповідала про те, як до нього приходив чоловік із подарунками... Усі добре усвідомлювали, що Санти немає. Але він існував.

На цих словах Лілі здивовано глянула на чоловіка.

— Як це? — спитала вона.

— Після Різдва, будучи малечою, — продовжив він, — ми збиралися на подвір'ї та розповідали, хто як провів свято. Описували, що було на святковому столі, хто з родичів зміг приїхати, у які ігри ми грали. З часом, коли я вже виріс, діти почали пригадувати Санта Клауса. Показували свої різдвяні подарунки. Хтось заздрив, хтось радів. Так було завжди. Часи йшли, але головне не змінювалося. Не змінювався Санта. Він був присутній у кожному будинку в один і той самий час. Саме він був головним гостем у кожній сім'ї.

— Але як він міг бути у багатьох місцях одночасно? — запитала Лілі.

— Тому що він не є. Він існує, — відповів старець, — він — це те, що живе у кожному з нас.

— Виходить, що тато не обманював мене. Він існує, просто не як чоловік у червоному костюмі.

— Він розповідав тобі про чудеса, бо хотів, щоб у твоєму серці жила віра.

— Він завжди учив мене не здаватися, щоб я завжди

мала надію. Він любив мене, і любов росла в мені. Тато ніколи мене не сварив, аби я була поблажливою до близьких мені людей. Він завжди мені пробачав, щоб і я вчилася прощати інших. Він мій Санта. Так?

— Ти кмітлива дівчинка.

— Мій татусь — Санта. Здається, тепер я знаю, що би він хотів на Різдво.

Яскрава посмішка засяяла на обличчі старця.

— У вас, юна леді, дуже велике серце.

Лілі посміхнулася. Відчай і страх повністю покинули її й тепер вона могла дихати легко.

— Здається мені потрібно додому, — сказала Лілі.

— Знаєте, куди йти?

— Ні. Але я запам'ятовувала назву вулиці. Зачекайте.

Лілі намагалася згадати ті циферки, які вона прочитала на стовпі, але вони постійно вислизали у неї з голови. Стрибали, як неслухняні мавпенята одна через одну. Один шість нуль? шість нуль один? І раптом вони нарешті стали за порядком.

— Так! Я пам'ятаю! Один нуль шість стрит. Але я не знаю де це.

— Це недалеко, — заспокоїв її чоловік. — Я вас проведу, якщо ви не проти. Пора вже пізня.

— Звісно, — посміхнулась дівчинка. — До речі, як вас звати?

— Я Ніколас, — відповів він.

— Дуже приемно, пане Ніколасе. А я Лілі.

Що хоче Санта на Різдво?

Минаючи квартал за кварталом Ніколас і Лілі спокійно йшли та спілкувалися. Чоловік розповідав їй про свої цікаві історії в Італії, звідки він родом, а вона захоплено згадувала кожну зустріч, яка була у неї за весь цей довгий день: про добру подружню пару, яка їй допомогла знайти у собі рішучості, про бідного чоловіка на ім'я Боб, який втратив надію на щастя, про ділову пані, яка цінувала час, але не розуміла його істинного призначення і, звісно, про Робіна Іствуда – доброго, але занадто цинічного чоловіка, котрий просто ще не побачив справжні чудеса нашого світу. Ніколасу було дуже цікаво слухати Лілі, а їй було приємно знаходитись у компанії такої доброї людини.

У якийсь момент в її голову запала одна думка: а що як цей старець і є Санта Клаус? Вона дивилася на Ніколаса, на його сиву борідку, щирі посмішки і добре блакитні очі, у яких сяяло життя. Ця думка ніяк не покидала її. Кілька разів Лілі ледь не бовкнула йому: «Невже це ви?», але усіма силами стримувала себе. Не тому що боялася почути "ні". Вона стримувалася, бо не хотіла почути слово «так». Боялася цього дуже сильно. Адже для неї, Санта вже існував. Він завжди був поряд. Кожен день, кожну мить.

Через пів години вони були вже на вулиці «106 St». Підійшли до яскраво жовтого будиночка із берізкою на подвір'ї, а тоді Лілі мовила:

— Ну ось ми й прийшли.

— Гарний будинок, — сказав Ніколас.

Але Лілі не поспішала прощатися. Їй уперше за цілий день було так приємно та спокійно, а побачивши будинок, замисливши над тим, що її може чекати, її думки заповнилися страхом.

— Я сьогодні погано вчинила. Ослухалася тата, лишила саму свою бабусю...

— Не можу вас осуджувати, юна Лілі, — мовив Ніколас, — тому скажу наступне: Що було, те загуло, а що буде, те й буде. Ти живи тим, що є, бо лиш сьогодні життя твоє.

— Гарні слова, — посміхнулась Лілі.

— А хочете розповім секрет? — він нахилився до дівчинки й тихенько сказав. — Цю фразу я колись у мультику почув.

Вони разом дзвінко засміялися і тоді Ніколас мовив наступне:

— Ви, юна Лілі, пройшли сьогодні цілий світ, коли більшість дорослих були спроможні пройти тільки маленький клаптик свого власного міста. Ви відважна дівчинка і я впевнений, з вас вийде прекрасна доросла леді. Ви зміните цей світ. І він вам обов'язково віддячить.

— Дякую, — лише на це була спроможна Лілі, бо її очі знову залилися слізками, та на цей раз від щастя.

Вона підбігла до дверей, витягнула з кишені ключі та

Що хоче Санта на Різдво?

відімкнула двері. «І все ж таки я спитаю.» Вона обернулася і вже було почала говорити, але доброго старця вже не було. Він зник. Несподівано. Точно так само, як і з'явився на тій лавці у найнеобхідніший для неї час.

— Прощавайте, пане Ніколас, — тихо мовила Лілі та зайшла у дім.

Зайшовши всередину, дівчинка зрозуміла, що батько ще не повернувся, а бабуся досі спала. У цей момент ніби камінь з душі впав. Ніхто й не помітив. Яке щастя.

Лілі роздягнулася, зняла мокрі черевички, які за цілий день натерли їй болючі мозолі й увімкнула в усьому будинку світло. Вона підійшла до кімнати бабусі Іванки, прочинила двері та заглянула всередину. Бабуся лежала на ліжку і так само мирно спала. Лілі зачинила за собою двері та раптом почула, як інші двері відчиняються. Дівчинка одразу побігла глянути, хто там і побачила у порозі свого дідуся Івана.

— Лілі! — здивовано вигукнув він. — Що ти тут робиш?

— Тато поїхав по справам, а мене лишив у вас.

— А бабуся?..

— Вона спить. А з тобою, дідусю, нам потрібно дещо

обговорити.

— Ем... Гаразд, — зацікавлено відповів Іван.

Поки дідусь знімав свій верхній одяг, Лілі побігла на кухню, налила у дві склянки молока, дістала шоколадне печиво, що спекла бабуся, і принесла все у вітальню. Коли вона усе розкладала на кавовому столику, підійшов дідусь і приємно здивувався.

— Нічого собі, — сказав він. — Дякую.

— Сідай дідусю.

Іван послухався.

— Дідунню, — почала вона, — у мене сьогодні був дуже насичений день. Я була у справжньому дорослому світі. І за усю подорож мені багато чого відкрилося нового. Я зрозуміла, що таке щастя, побачила, до чого доводить самотність, відчула швидкоплинність часу, дізналася, як влаштований ваш світ і знайшла у ньому багато проблем, які ви просто не хочете помічати.

— До чого ти ведеш, Лілі?.

— Я веду до твого сина, дідусю.

Іван зі здивування різко відхилився назад.

— Послухай, маленька, є речі у які ліпше не втручатися. Ти просто не розумієш...

— Ні, дідусю! — перервала його Лілі. — Це ти мене послухай. Я не знаю, що сталося між тобою і татком, але знаю головне: час — це подарунок. І якщо до нього не ставитися належним чином, ти понуришся у світ застою та ніколи не побачиш справжнього щастя. Життя

Що хоче Санта на Різдво?

— це велике озеро, а ти — камінець, жабкою запущений, щоби стрибати. І тобі дається всього невеличкий відрізок часу, аби зробити якомога більше стрибків. І чим більше ти їх зробиш, тим правильніше буде життя. Перестанеш стрибати — вважай ти здався і потонув.

— Я не... — здивовано почав було дідусь, та Лілі знову його перебила.

— Ти зміг вирости хорошию людиною — стрибок. Ти одружився з бабусею Іванкою — стрибок. Ви переїхали сюди, в Канаду, де була моя мама — стрибок. Наступний стрибок — це розмова з татком. Твоїм сином. Але ти боїшся це зробити. Боїшся відштовхнутися від поверхні води іще разочок. Чому? Ти мусиш, дідусю. Ради нього. Ради мене, благаю! Ти ж маєш бути його Сантою. Я бачила чоловіка, який втратив сім'ю, і я не хочу, щоб таке трапилося з моїм татком. Прошу, поговори з ним.

Запала мертвa тиша.

— Гаразд, Лілі, — тихо проговорив Іван, — я поговорю.

— Дякую, — переможно сказала Лілі й пішла у сусідню кімнату, дістаючи з кишені пожмаканий конверт із листочком.

Поки Лілі сиділа сама у гостинній кімнаті та щось швидко записувала на листку, де виднілися жирно вимальовані слова «Дорогий Санто, а що ти хотів би на

Різдво?», дідусь Іван сидів на дивані у вітальні та зосереджено обмірковував слова, які йому доведеться скоро сказати своєму синові.

Цю спокійнутишу порушив стукіт у двері.

— Тато! — зраділа Лілі.

Вона вибігла з кімнати, пролетіла повз вітальню і швиденько відчинила двері. За ними стояв батько з посмішкою на обличчі.

— Доню! Як же я скучив, — радісно вигукнув Віктор.

— А я значно більше скучила за тобою, — зі слізьми кинулася на його шию Лілі, — більше ніколи мене не покидай, чуєш?

— О, доню, — ласкавим голосом відповів Віктор, — це буде трохи складно, але обіцяю, що скільки б я не лишав тебе саму, завжди буду поверватись. Клянуся.

Лілі ще дужче обійняла свого батька, а потім, відступивши крок, мовила:

— Тебе дехто чекає у вітальні, тату.

Віктор насторожено глянув на Лілі та зaintrigованим повільно рушив до вітальні. Там побачив свого батька. Іван нервово підстрибнув з дивану, склавши руки по швам.

— Привіт, синку, — тремтливим від переживання голосом мовив він.

— Батьку? При...віт.

І Віктор зрозумів що зараз буде розмова, якої він так довго і старанно оминав.

Що хоче Санта на Різдво?

— Я хочу з тобою поговорити, — продовжив Іван.

— Ну давай поговоримо.

— Я... знаю, що останні роки поводився неправильно...

— Останні? — саркастично перепитав Віктор.

— Послухай синку, мені шкода. Так, я признаю, що ніколи не виділяв тобі достатньо часу. Пропадав на роботі, уникав твого погляду і не підтримував, як слід. Я жахливий батько. І я прошу у тебе вибачення.

Запала мовчанка. Віктор присів на крісло і склав долоні у себе на перенісці.

— Всі ці роки, батьку. Усі роки ти поводився як мерзений егоїст. А мені хотілося лише якихось десять хвилин на добу твоєї уваги. Твоєї підтримки. Чоловічої підтримки! Та ти був утомлений. Зайнятий. Твій син ріс без батька, коли той був живий та знаходився під одним дахом. Але ж він був зайнятий. Зайнятий натираним своєї автівки, читанням газети та роботою. І ти просто кажеш мені зараз: «пробач». Бачте соромно стало.

У цей момент на кухні Лілі, затамувавши подих, прислухалася до кожного їхнього слова. І розуміючи, що Віктор не мириться, а лише підриває старі рани, які ще не встигли загоїтись, вона хотіла вже вибігти та зупинити тата, але в останню мить спинила себе. Втрутатися краще не треба.

— Я розумію твій біль, синку, — мовив Іван. — І повір, совість пече в мені не менше, ніж рани, що я

завдав тобі. Я кажу зараз тобі це все і розумію, яким же я був дурнем, що не зробив цього раніше. Але мені було страшно. Я боявся попросити у тебе прощення за відношення до тебе. Але чим довше я відтягував цю розмову, тим важче було її почати. Я злякався. Я боягуз! Слабак, який не вартий такого сина, як ти. Але я люблю тебе, Вікторе. Я завжди тебе любив. І... Боже!.. Як би я хотів зараз повернутися на двадцять років назад, підійти до тебе й обійняти. Сказати, що я пишауся тобою. Але ці роки не повернути. І все, що я зараз можу зробити – це попросити вибачення. Так, це дрібниця. Цим словом не загладити мою провину. Проте прийми його. Благаю.

У Івана потекли слізози. Він намагався їх стримати, але все було марно. Йому було соромно, тому намагався не дивитися на сина. Віктор теж відвернув голову, але не через те, що не хотів бачити обличчя батька, а тому що й сам не зміг стримати сліз.

— Я не буду очікувати твоєї відповіді, — продовжив Іван, — не хочу тебе змушувати чи переконувати. Але я мав тобі сказати ці слова. І дякувати Богу за твою доньку, яка мене підштовхнула на цей крок. У тебе золота дитина. Якби не вона, хтозна, чи наважився б я колись тобі все це сказати. Дякую тобі, що ти став батьком для Лілі у тисячі разів кращим за мене.

Іван ще раз протор очі й швидко рушив до дверей, щоб зникнути на певний час. Та коли він вже хотів відчинити двері, його спинив Віктор.

Що хоче Санта на Різдво?

— Тату, стій.

Іван обернувся, досі не дивлячись сину у вічі. Віктор підійшов до нього і спокійно продовжив:

— Мені було боляче. Багато років я оминав тебе. Не хотів бачити, — на цих словах Іван глибоко вдихнув і закліпав очима. — Але якщо чесно, якась частина мене глибоко у душі хотіла почути ці слова. Схоже, що в мені досі живе той маленький ображений хлопчик, котрому не вистачало батьківської уваги. Але зараз, здається, він нарешті відпустив ті старі образи. Тато, мені страшно одного разу прокинутися і дізнатися, що тебе більше ніколи не буде поряд. Мені страшно, що ти підеш із тягарем у серці, шкодуючи, що так і не зміг поговорити зі своїм сином. Пробач і ти мене.

Віктор ледве проговорював останні слова. Він більше не міг стримувати своїх емоцій. І який він був щасливий, коли відчув на собі обійми батька. Теплі, щирі батьківські обійми, яких ніколи досі не відчував.

Коли бабуся Іванка прокинулася, то почула у вітальні дзвінкий сміх і живу розмову. Від побаченого її очі були більші за фари. У вітальні сиділа Лілі, сміючись над історією Віктора, а поряд її чоловік. Іван уважно слухав розповідь сина і на його обличчі розцвіла давно забута посмішка. Це була посмішка щастя.

— Ми усі сиділи за столом і мене попросили розповісти, що я думаю щодо їхньої ідеї, — не помічаючи Іванку, продовжував історію Віктор. — Мене охопив параліч. Руки тряслися і не слухалися мене. Я нервово тягнувся до склянки з водою і пив її літрами. І тільки через двадцять хвилин до мене дійшло, що я пив зі склянки одного з директорів. А той мені каже: “Я можу принести ще”. А я кажу: «Якщо не важко...».

Усі знову залилися сміхом, побравшись за животи. І тоді Лілі помітила Іванку.

— Бабусю! Ти нарешті прокинулась. Чого так довго? Я б устигла до Санта Клауса збігати, доки ти спала.

— Так, - озвалася вона, — щось я добряче задрімала. У вас тут усе добре?

Віктор глянув на свого батька. Той йому всміхнувся і тоді він знову глянув на Іванку.

— Так, мамо, Усе добре.

Бабуся із задоволенням приєдналася до розмови й так вони разом усією родиною провели цілий вечір.

Коли Батько Лілі вирішив уже збиратися додому, Іван іще раз міцно обійняв Віктора і попросив, щоби вони приїхали завтра знову та відсвяткували Різдво разом.

— Але ж... Ви завжди були проти Різдва у грудні, — підозріло сказав Віктор.

— Давно нам із твоєю мамою потрібно було усвідомити, що Різдво, це в першу чергу свято, на яке збирається разом уся родина. У цьому його справжнє

Що хоче Санта на Різдво?

призначення. І якщо наш син вирішив святкувати Різдво в інший день, то нехай котяться собі горохом ті звичаї. Ми будемо з тобою, синку.

— Дякую, батьку. Дякую вам обом.

Віктор міцно обійняв своїх батьків. Тоді їх обійняла Лілі, А бабуся Іванка тихо в неї запитала:

— Твоїх рук справа?

— Ні, це все вони самі.

Завівся мотор, увімкнулися фари й автівка поїхала по вкритій щойно опалим снігом дорозі додому.

Наступного ранку, прокинувшись, Лілі машинально потягнулася до полички за окулярами. Віктор помітив тріщину на лівому скельці, але не став допитувати, звідки вона. Лілі любила це в татові. Вона вийшла з кімнати, щоби здійснити свою звичну перевірку різдвяного порядку в квартирі. Ялинка досі стояла не ушкоджено, малюнки так само надійно тримаються на супер клеї. Цікаво, а вони легко потім відірвуться від стіни? Гірлянди теж звисали, як і раніше. І нічого не сталося.

Лілі була задоволена. Минулий день виявився дуже насиченим, а головне — їй вдалося подарувати те, що так хотів Санта на Різдво.

Раптом Лілі чує чиєсь кроки, що наближалися до неї.

— Хо-хозо! — весело просміявся хтось знайомим її голосом.

Вона обернулася і побачила чоловіка в яскраво червоному костюмі та шапці з білим помпоном. Звісно ж це був її татусь.

— А чи є тут така дівчинка Лілі? — виразним голосом ледь не проспівав він, — Мені потрібно віддати їй дещо дуже цінне. Це її подарунок, який я привіз із самого краю землі. І я...

Лілі не дослухала його. Вона підійшла, легенько потягнула за сріблясту кудряву бороду і за нею визирнуло до болю любиме лице її рідного татка.

Віктор спочатку не зناє, як відреагувати на поведінку Лілі, та просто посміхався.

— Ем... Сюрприз! — вигукнув він, а потім по проханню доњьки присів на коліна.

Лілі погладила його по щоці й тоді мовила:

— Ти найкращий Санта в усьому білому світі. Бо ти — мій Санта.

Тоді вона витягнула з кишені піжами згорнутий листочек і вручила його батьку.

— Це тобі. А ще ось твій годинник, тату.

— Лиши його собі, — відповів Віктор, замкнувши годинник її пальчиками у кулачку.

Вони міцно обійнялися і Лілі, узявши в батька свій згорнутий подарунок, ішла коридором, відкрила

Що хоче Санта на Різдво?

кришечку кишеневого годинника, глянула на стрілку й виразно та по-діловому мовила:

— Дев'ята тридцять сім. Ой, лишенко-лишенко.

Віктор, ще будучи трохи ошелешений усім, що щойно трапилося, сів на диван і розгорнув листочок, коли Лілі вже пішла у свою кімнату.

Це виявився лист. Лист Санта Клаусу.

Дорогий Санто,

Я хочу на Різдво...—

А що ти хотів би на Різдво?

Я хотіла б сказати наступне. Мої вчинки не завжди бувають правильними. Я часто роблю шкоду. Можу не слухатися, вирішити, що прогулятися світом у пошуках тебе — це легка прогулянка, яка не несе за собою ніяких наслідків, заговорити з незнайомцями й лізти у дорослі справи, коли того не просять. Та все ж таки себе подолати я не можу. Таке моє життя. Таке призначення — змінити цей дорослий світ. I це не мої слова.

Я вдячна тобі, Санто, що ти завжди поряд і ніколи мене не кинеш.

I я ніколи не кину тебе.

З любов'ю

Лілі